EUSKO JAURLARITZA GOBIERNO VASCO

HERRIZAINGO SAILA

Genero-indarkeriaren Biktimei Laguntzeko Zuzendaritza

DEPARTAMENTO DE INTERIOR

Dirección de Atención a las Víctimas de la Violencia de Género

GENERO-INDARKERIAREN EMAKUME BIKTIMAK EAE-N

2011KO EMAITZAK

Dirección de Atención a las Víctimas de la Violencia de Género

EAE-KO GENERO-INDARKERIA 2011 URTEAN

- Dagoeneko, 2011. urtean bi emakume erail dira genero-indarkeriaren eraginez.
- Uztailaren 3an, Rosario Román erail zuen bere bikotekide ohiak Hernanin.
- Abuztuaren 22an, Deisi Mendoza erail zuen bere bikotekide ohiak Bilbon.

- Gainera, June Estornes andrearen heriotza gogoratu nahi dugu. Ekainaren 17an izan zen Durangon. Eta ez dago hildako biktimen estatistika ofizialean, bikotekideari leporatu baitzaio lesio-delitua eta ez giza hilketa.

EAE-KO GENERO-INDARKERIAREN BIKTIMAK (2011-2012)

- Gure Autonomia Erkidegoan, 2002tik 2011ra 29 emakume erail dituzte.
- Biktimen batez besteko adina zen 45 urte.

- Genero-indarkeriaren ondorioz EAEn eraildako emakumeen % 66 hiltzailearekin bizi zen garai horretan.

- Azken hamar urteetan, gure autonomia erkidegoan eraildako emakumeen % 76 Espainiakoak ziren.
- Genero-indarkeriaren ondorioz, EAEn 2002tik 2011ra eraildako biktimen % 76 bikotekideak edo bikotekide ohiak egin zuen.

GI-K ERAGINDAKO EMAKUME-BIKTIMIZAZIOEN BILAKAERA 2002-2011, INDARKERIA-MOTAREN ARABERA

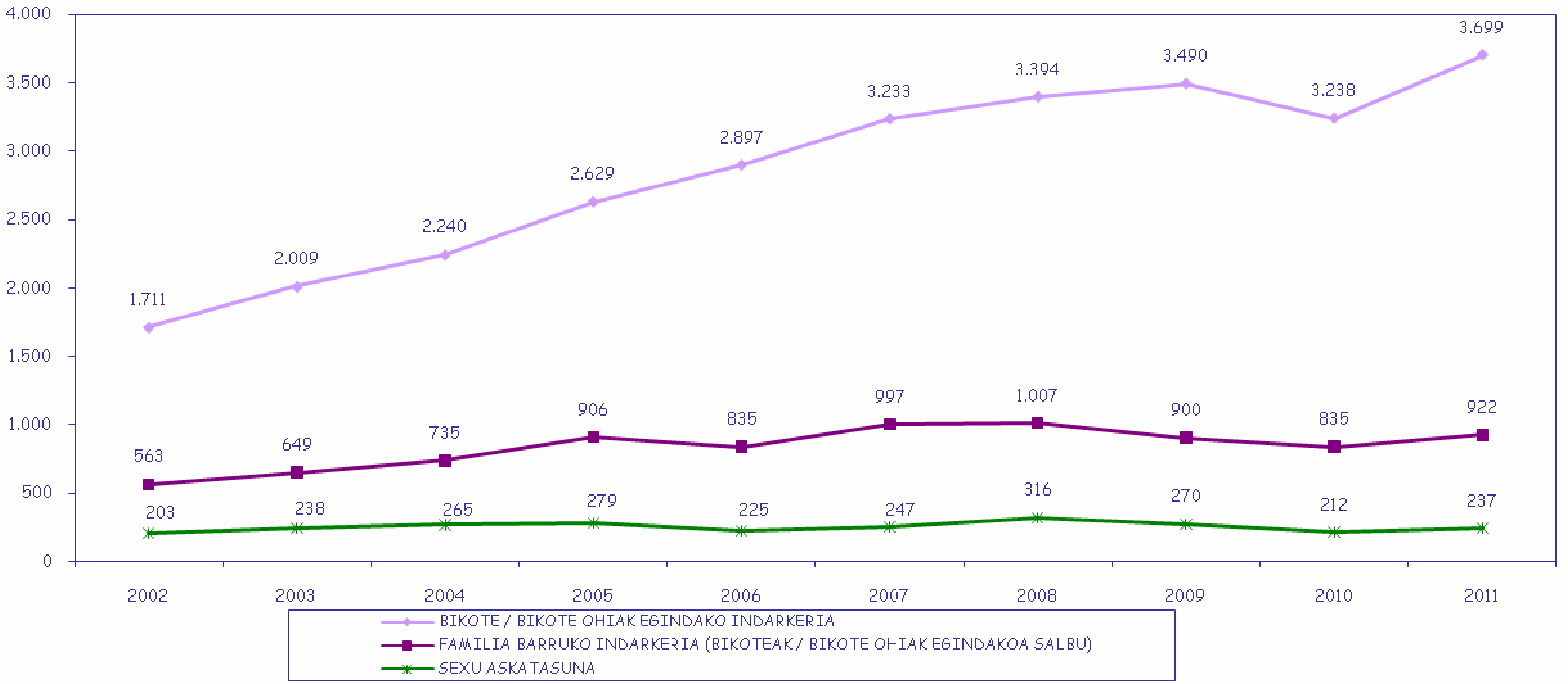

Iturria: Aztertutako area. SSKZ. Herrizaingo Saila

* 2008 urtera arte, hori barne, familia barruko indarkeria-datuek ere hartzen zituzten emakume erasotzaileak (alabak amei, ahizpei,…); beraz, familia barruko indarkeriaz ari ginenean ez zen bakarrik jasotzen generoaren familia barruko indarkeria; logikoa denez, hori ere Genero-indarkeriaren Biktimei Laguntzeko Zuzendaritzaren eskumenekoa da. Horregatik eta datuak ustiatzeko hobekuntzei esker (2010ean inplementatuta), 2009ko eta 2010eko datuak zuzendu dira, hain zuzen, familia barruko genero indarkeria hutsari buruzko datuak soilik, baina ezinezkoa izan da hobekuntza horiek aurreko urteetara zabaltzea. Gauzak horrela, ez da benetakoa 2008 eta 2009 urteen arteko jaitsiera. Alegia, aurreko metodologiari erreparatuz gero, Zuzendaritzaren 2009. urteko txostenean jaso zen bezala, % 3ko hazkundea egon zen. Beraz, urte horietan benetan egon den jaitsiera 2009tik 2010era gertatu da.

GI-K ERAGINDAKO EMAKUME-BIKTIMIZAZIOEN BILAKAERA 2002-2011, LURRALDE HISTORIKOAREN ARABERA

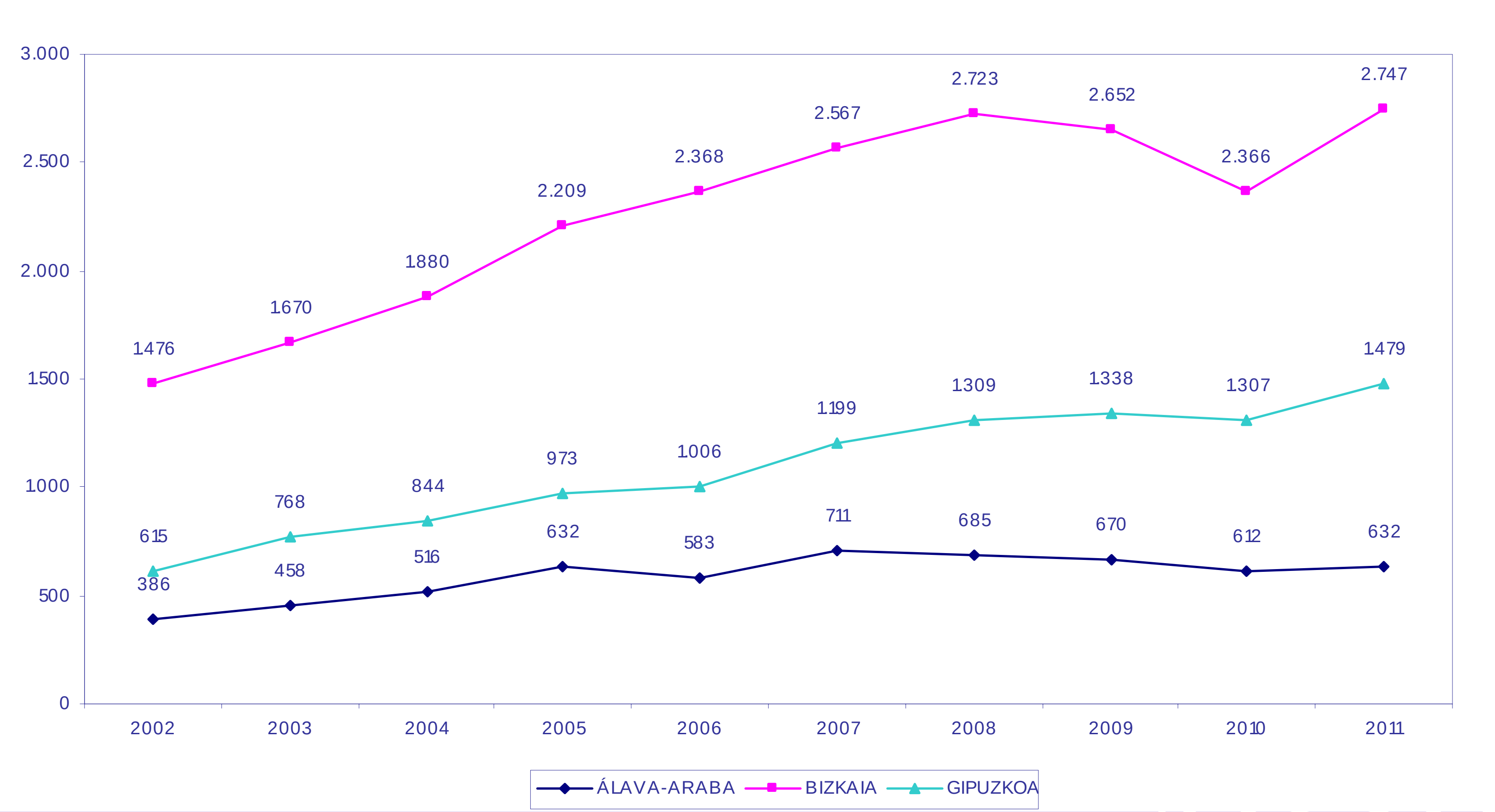

Iturria: Aztertutako area. SSKZ. Herrizaingo Saila

GI-k ERAGINDAKO EMAKUME-BIKTIMIZAZIOAK / GI-AREN EMAKUME-BIKTIMAK (2011)

INKARKERIA MOTA	LURRALDEA							
	ARABA		BIZKAIA		GIPUZKOA		GUZTIRA	
	BIZTIMIZAZ	EMAKUMEAK	BIZTIMIZAZ	EMAKUMEAK	BIKTIMIZAZ	EMAKUMEAK	BIKTIMIZAZ	EMAKUMEAK
IKOTEAK / BIKOTE OHIAK EGINDAKO INDARKERI	498	406	2.049	1.551	1.152	851	3.699	2.808
FAMILIA BARRUKO INDARKERIA (BIKOTEAK / BIKOTE OHIAK EGINDAKOA SALBU)	96	84	558	476	268	227	922	787
SEXU ASKATASUNA	38	38	140	138	59	58	237	234
GUZTIRA	632	528	2.747	2.165	1.479	1.136	4.858	3.829

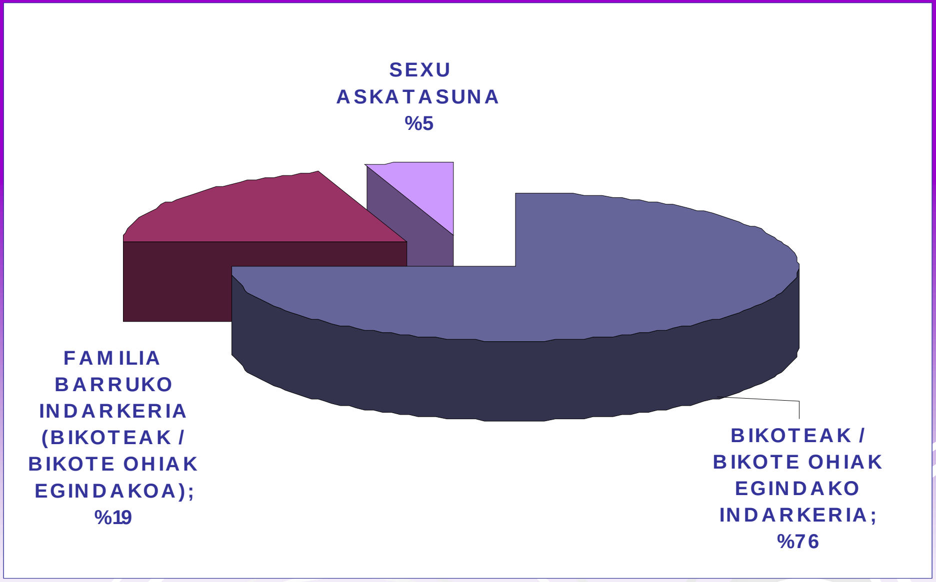

Iturria: Aztertutako area. SSKZ. Herrizaingo Saila

GI-k ERAGINDAKO EMAKUMEEN SALAKETAK / EMAKUME SALATZAILEAK (2011)

INDARKERIA MOTA	LURRALDEA							
	ARABA		BIZKAIA		GIPUZKOA		GUZTIRA	
	SALAKETAK	EMAKUME SALATZAILEA	SALAKETAK	EMAKUME SALATZAILEA	SALAKETAK	EMAKUME SALATZAILEA	SALAKETAK	EMAKUME SALATZAILEA
BIKOTEAK / BIKOTE OHIAK EGINDAKOA	362	307	1.414	1.112	752	604	**2.528**	**2.023**
FAMILIA BARRUKO INDARKERIA (BIKOTEAK / BIKOTE OHIAK EGINDAKOA SALBU)	71	63	386	347	196	176	**653**	**586**
SEXU ASKATASUNA	33	33	125	123	56	55	**214**	**211**
GUZTIRA	**466**	**403**	**1.925**	**1.582**	**1.004**	**835**	**3.395**	**2.820**

Sexu askatasunak bere gain hartzen ditu Zigor Kodean tipifikatutako delituak, familia eremutik kanpoko egileek egindakoak.

Iturria: Aztertutako area. SSKZ. Herrizaingo Saila

GI-k ERAGINDAKO EMAKUME-BIKTIMIZAZIOAK Denbora-ezaugarriak (2011)

Hilaren arabera

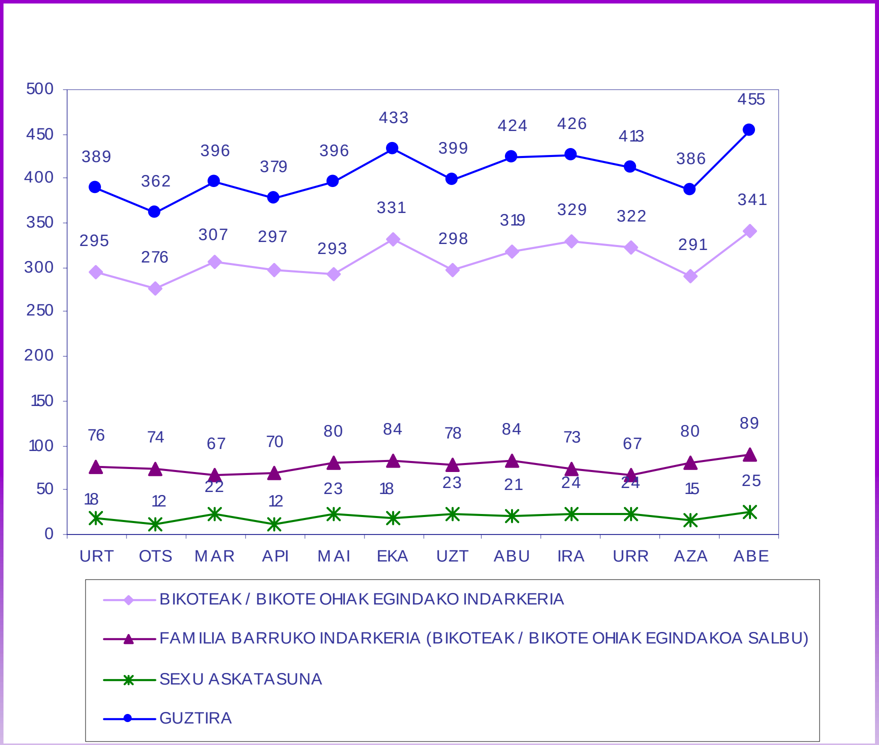

Asteko egunaren arabera

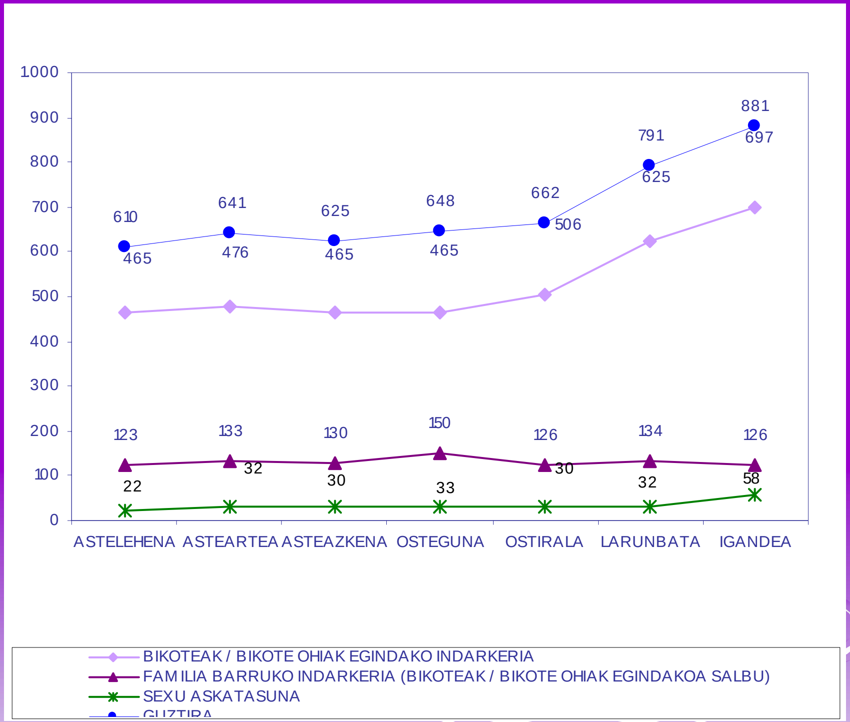

Iturria: Aztertutako area. SSKZ. Herrizaingo Saila

BIKTIMEN EZAUGARRI SOZIODEMOGRAFIKOAK (2011)

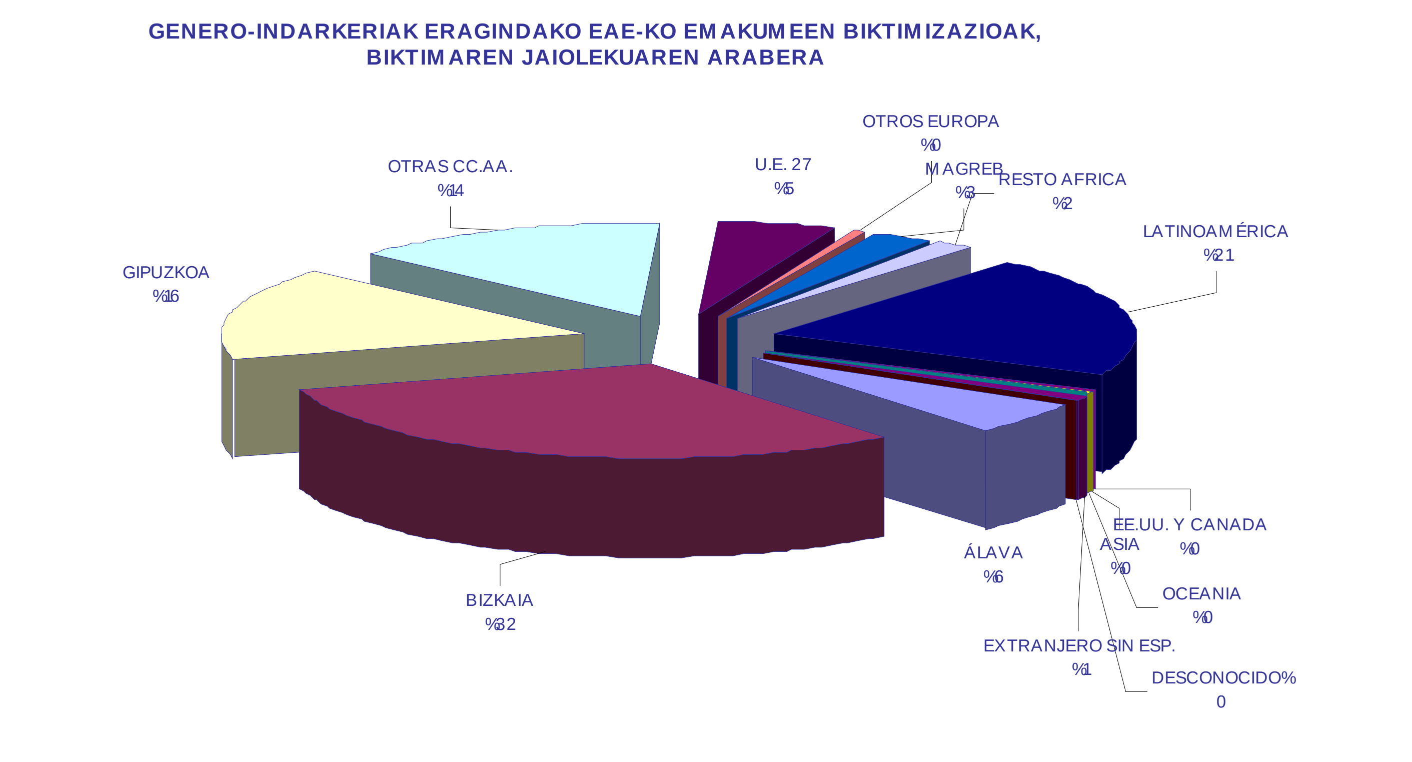

Iturria: Aztertutako area. SSKZ. Herrizaingo Saila

BIKTIMEN ETA ERASOTZAILEEN ADINA (2011)

BIKTIMEN ADINA

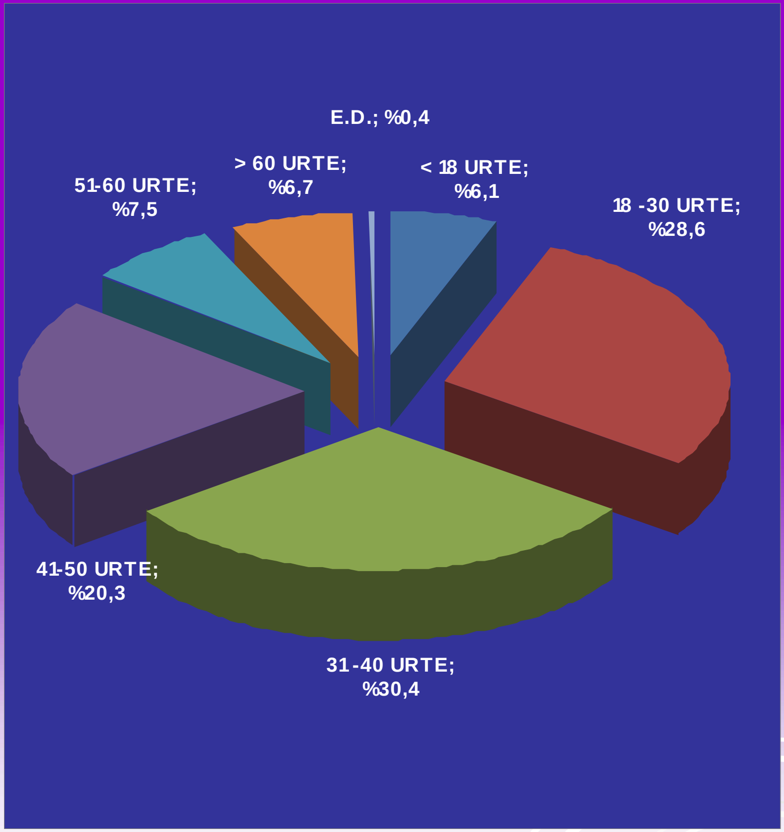

ERASOTZAILEEN ADINA

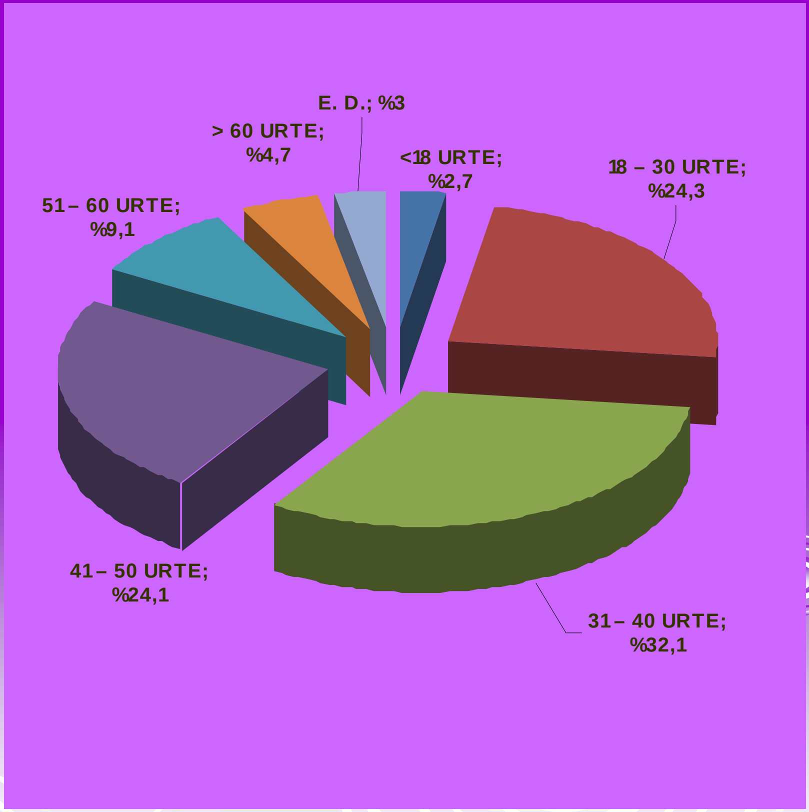

Iturria: Aztertutako area. SSKZ. Herrizaingo Saila

“Ez isildu” Zuzendaritzaren web orria, gaztetasunean genero-indarkeria prebenitzeko eta horri heltzeko

1.2. Arreta eta Informazioa

GIBLZren web orria
www.euskadi.net/genero-indarkeria
Eguneroko berriak argitaratzen ditugu, baita txostenak, estatistikak ere; eta herritarrekin hainbat harreman-bide ditugu irekita (iradokizunak, kexak, informazioa, etab.).

GIBLZ-ren bulegoak:
Informazioa eta aholkua Emateko 800 jarduera egin dira, gutxi gora behera, bai emakume biktimei, bai hurbileko pertsonei, bai hainbat arlotako profesionalei. Gainera, emakume horiei jarraitu zaie, bereziki, kasu konplexuenei: emakume babesgabeenak.

GIBLZ-ren menpeko zerbitzuak:
- SATEVI: Zerbitzua etengabe hobetzea; 2011tik arduratzen baita erasotzailearen espetxeko egoerari buruzko komunikazioaz.
- BLZ: zuzeneko kudeaketa Vitoria-Gasteizko, Donostiako, Bilboko eta Barakaldoko Justizia Jauregietan, genero-indarkeriari dagokionez.

GI-AREN EMAKUME-BIKTIMEN 24 ORDUKO TELEFONO BIDEZKO ARRETA ZERBITZUA (900 840 111)

ZERBITZUAREN BILAKAERA (2006-2011) Dei egokiak

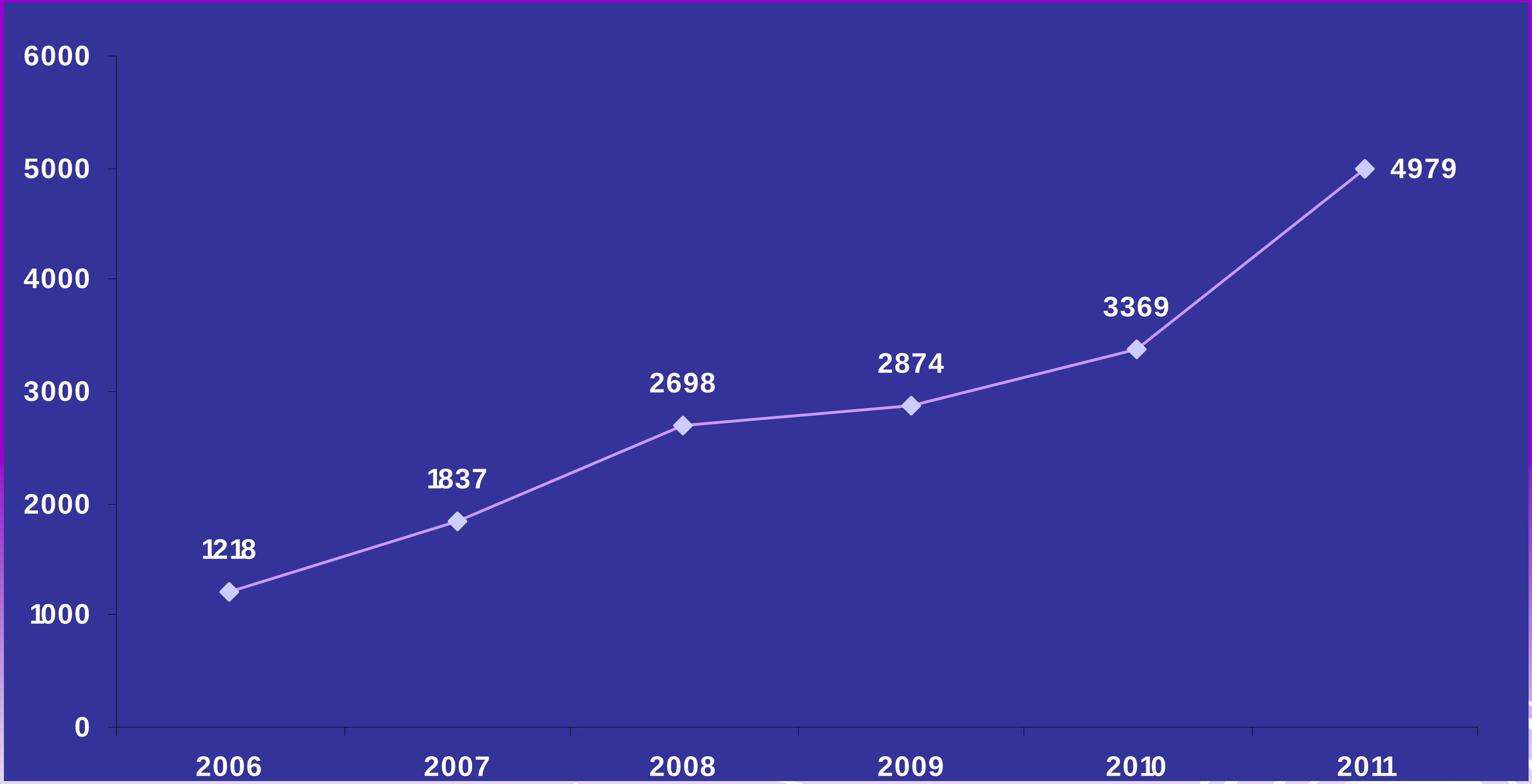

Iturria: Genero-indarkeriaren Biktimei Laguntzeko Zuzendaritza

BIKTIMARI LAGUNTZEKO ZERBITZUA (BLZ – 2011)

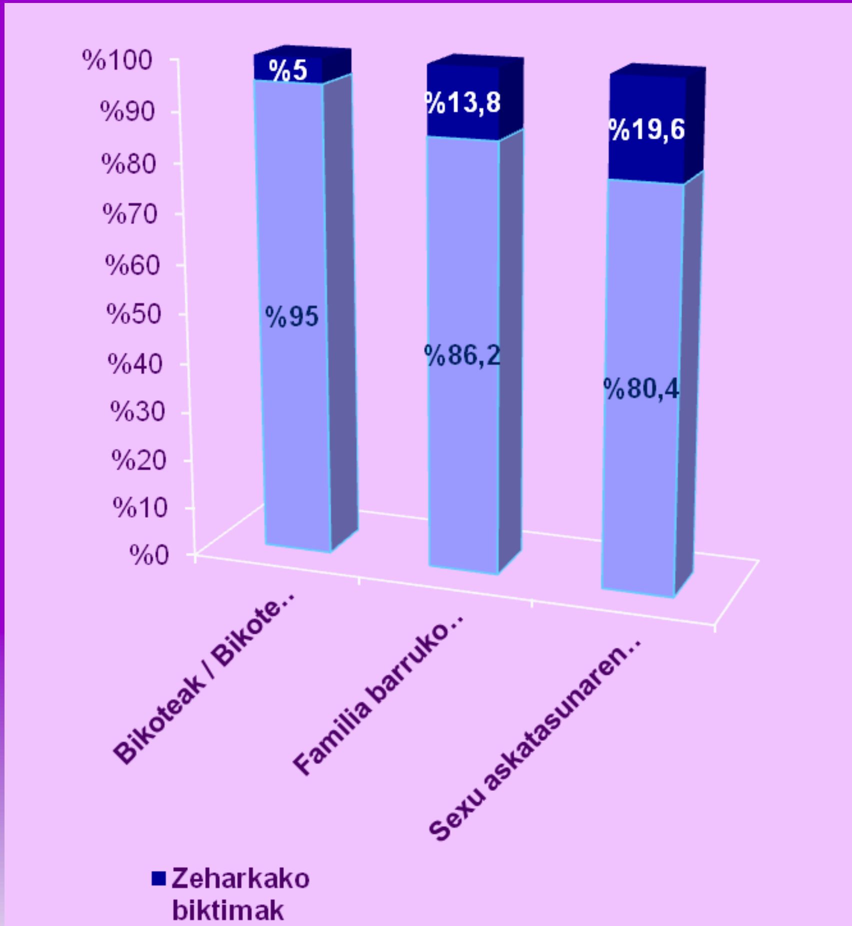

Iturria: Genero-indarkeriaren Biktimei Laguntzeko Zuzendaritza

DIRU-LAGUNTZEN PROGRAMA 2011

LAGUNTZEN BILAKAERA (2008-2011)

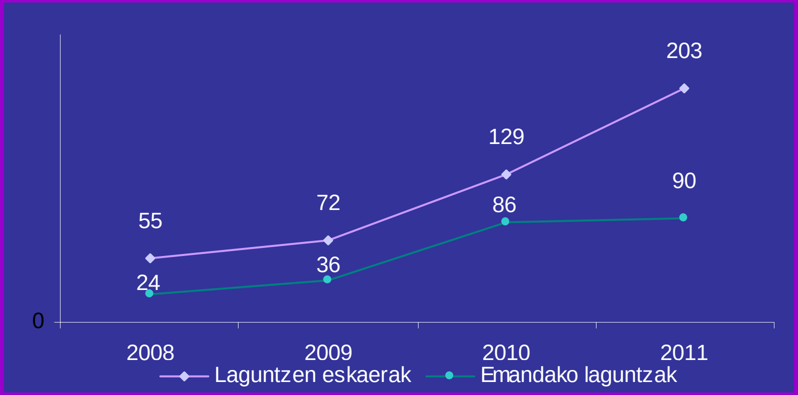

Etxebizitza eta Gizarte Gaietako Sailak kudeatzen zituen laguntza horiek 2008an.

2011-N EMANDAKO 90 LAGUNTZEN LURRALDE BANAKETA

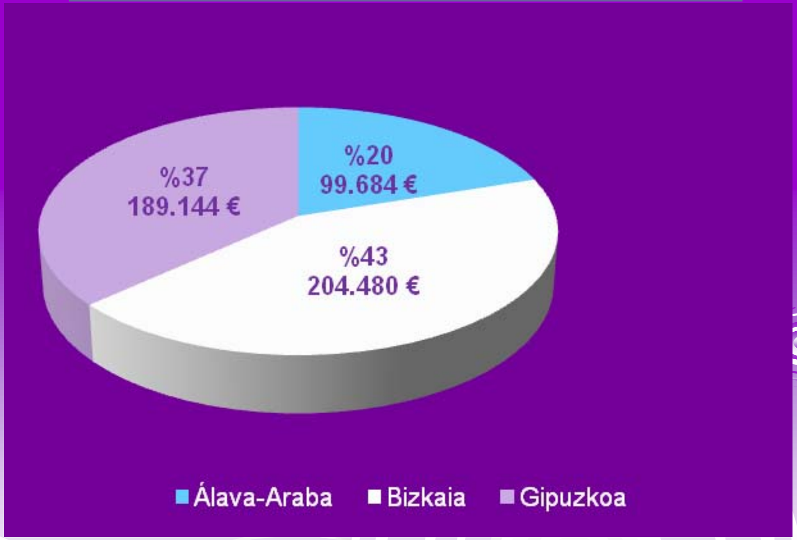

Iturria: Genero-indarkeriaren Biktimei Laguntzeko Zuzendaritza

Etxebizitza alorreko laguntzak

KUPO BEREZIA TRATU TXARRAK JASAN DITUZTEN EMAKUMEENTZAT: 246 espediente

ALOKAIRU-ERREGIMENEKO ESLEIPEN ZUZENAK: 19

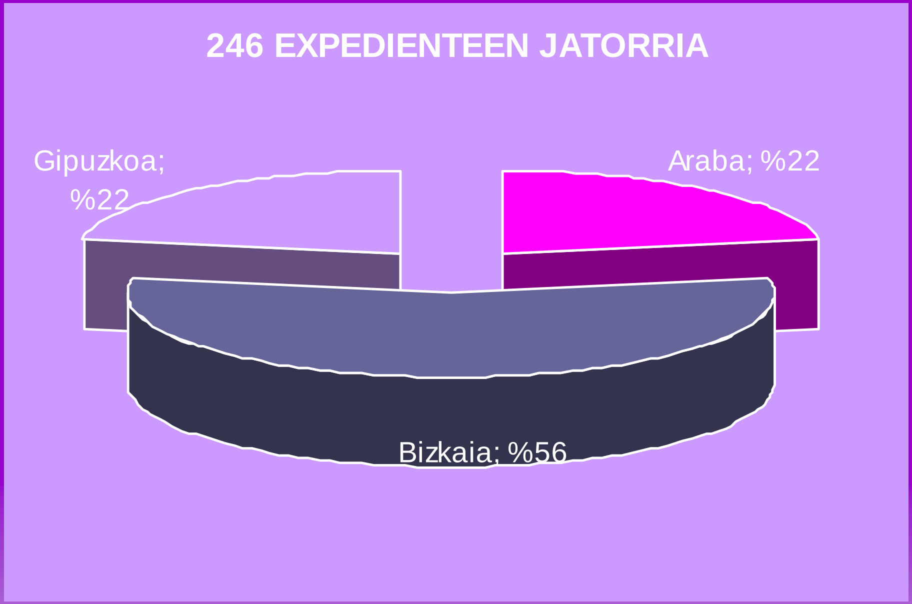

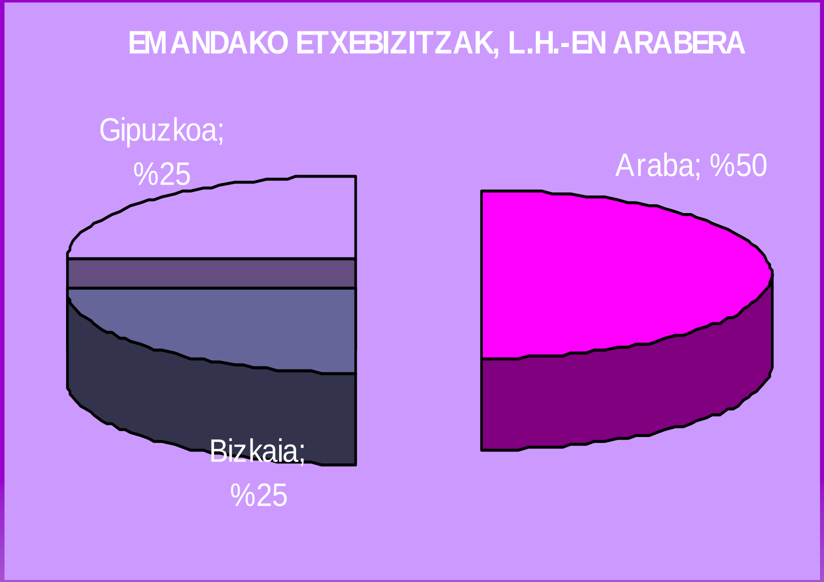

Iturria: Genero-indarkeriaren Biktimei Laguntzeko Zuzendaritza

POLIZIAREN BESTE DATU BATZUK (2011)

- **ESKOLTATUTAKO EMAKUMEAK**
  - 2011ko abenduaren 31n, 59 emakumek etengabeko zaintza zuten, eskolten bidez, babesa bermatua izateko. Emakume horietako 5 Araban, 36 Bizkaian eta 18 Gipuzkoan bizi ziren.
- **KONTRAZAINTZA DUTEN EMAKUMEAK**
  - 2011ko abenduaren 31n, 28 emakumeri egiten zitzaien kontra-zaintza. emakume horietako 3 Araban, 20 Bizkaian eta 5 Gipuzkoan bizi ziren.
- **ESKUMUTURREKO BILATZAILEAK**
  - Eskumuturreko bilatzailea zuten erasotzaileak eta biktimak 32 ziren (0 Araban, 22 Bizkaian eta 10 Gipuzkoan).
- **ESLEITUTAKO ESKUKO TELEFONOAK**
  - Ertzaintzak 475 emakumeri eman zion sakelako telefonoa bere babeserako. emakume horietako 120 Araban, 188 Bizkaian eta 167 Gipuzkoan bizi ziren.
- **HAUTSARAZPENAK**
  - 2011n, genero-indarkeriaren 810 biktimizazio gertatu dira, segurtasun-neurriak, urruntze aginduak… hausteko delituengatik.

1.4. Genero indarkeriaren biktimei Babesa ematea

Genero eta etxeko indarkeriaren prozesua

- Bortxa telefonoa derrigorrez eskaintzea, 2011ko abuztuaren 1etik, arrisku maila guztietarako.
- Etengabeko zaintza eskaintzen da arrisku-maila bereziko biktima guztientzat, derrigorrezko neurri gisa.
- Kontra-zaintzak 10/19tik arrisku-maila bereziko Biktimentzat, etengabeko zaintzarik gabe, babesteko agindua eta erasotzailea aske.
  - Biktimei eskumuturrekoa eskaintzea 11/4tik, Epaitegiari eskatu ahal izateko, Fiskaltzaren adostasunarekin, arrisku bereziko kasuetan, etengabeko zaintzarik gabe, babesteko agindua eta erasotzailea aske.

Sexu-esplotaziorako emakumeen salerosketa

- Ertzaintzak egitea sexu-esplotaziorako gizaki-salerosketaren biktimen arriskua balioesteko tresna.

Sexu-askatasunaren aurkako delituak

- Uztailaren 18an erabiltzen hasi zen salatzeko modu berria: hain zuzen, biktimek emandako datuak erraz jasotzea du helburu eta horientzat egokia den trataera inplementatzea ere
  - Kalitatea kudeatzeko sistema ere lantzen ari da eta 2012ko uztailerako bukatua izatea aurreikusten da.

Prestakuntza / Sentsibilizazioa

- Sexu-erasoei buruzko 2 mintegi antolatu dira, gai horretaz eragileak prestatzeko eta sentsibilizatzeko asmoz.
- Lan-taldea sortzea, Hauek osatuta: GIBLZ, Arkaute eta Ertzaintza. Horren helburua da eragileen enpatia eta sentsibilizazioa lantzea (gidoia eta bideoa).

1.1. Gobernuaren leihatila bakarra egitea GIBLZ

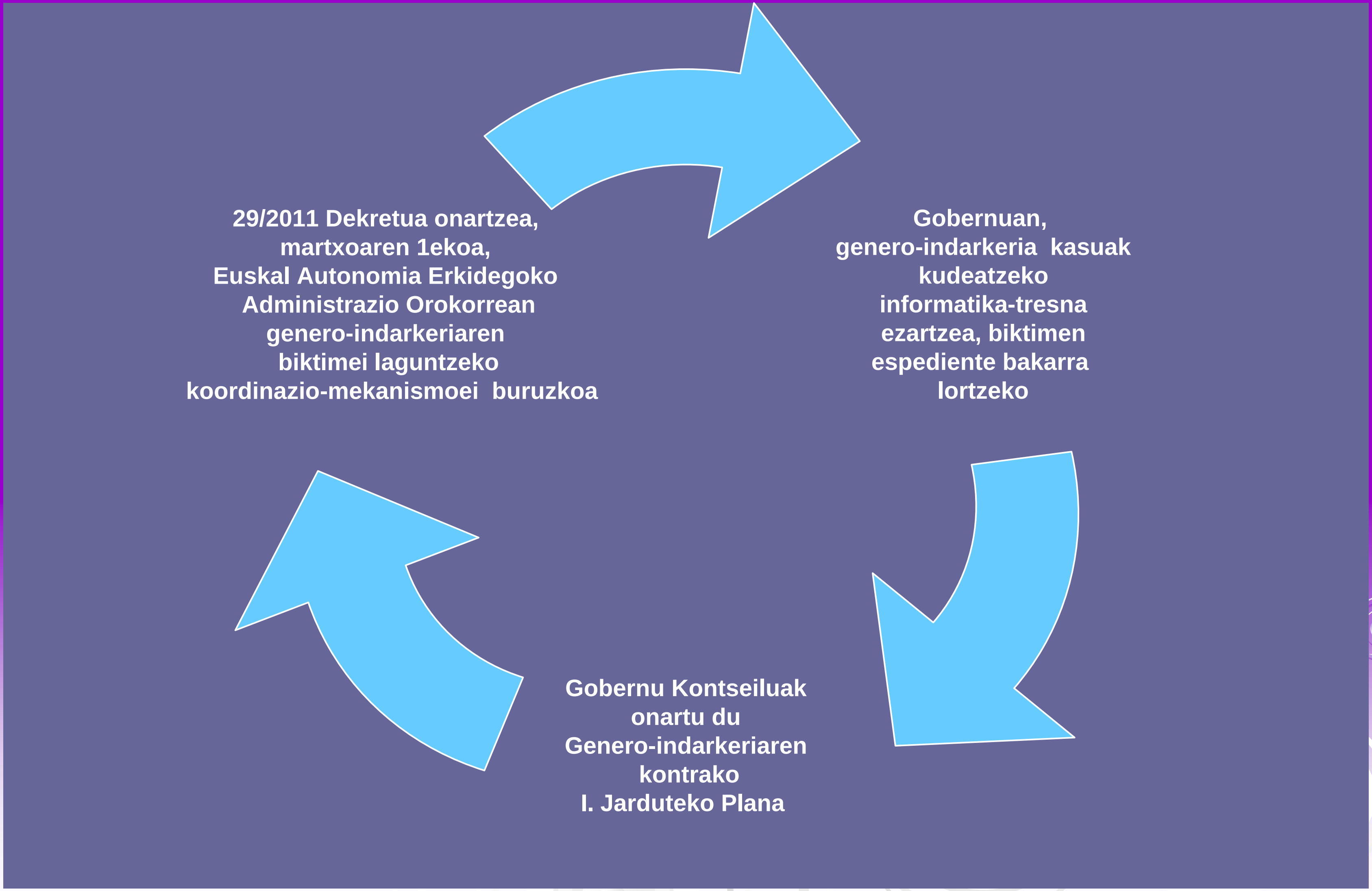

1.5. Biktimei laguntza osoa ematea

Erakundeentzako laguntzen Deialdia, baldin eta genero-indarkeriaren biktimei laguntzeko ekimenak sustatzen badituzte: 2011n, 45 proiektu aurkeztu ziren

Emakumeen kontrako Indarkeria Matxista Prebenitzeko eta Biktimei Arreta eta Oneratze osoa emateko den Lege-proiektuaren hainbat zirriborro egitea.

Salerosketari buruzko lan-taldea: egoera irregularrean dauden biktimentzat koordinazio protokoloa egitea, beste bat egitea egoera erregularrean daudenentzat, salerosketaren biktimentzat baliabideak abian jartzea eta kudeatzea, eta eremu judizialean azpi-taldea sortzea horri buruzko koordinazioa ezartzeko.

Genero-indarkeriaren emakume etorkinei buruzko lan-taldea: prebenitzeko eta erantzuteko diagnostikoa egitea eta gomendio-agiria egitea genero-indarkeriaren biktimak diren emakume etorkinen arretarako. Kulturen arteko harremanari eta genero-indarkeriari buruzko 6 ikastaro antolatzea.

Lan-taldea egitea genero-indarkeriaren emakumeekin, politika publikoak erkatzeko eta genero-indarkeriaren trataerari eta behar bereziei buruz hausnartzeko. Hezkuntzarekin lan-prozesua hastea, geletara lekukotasunak eramateko (idazkiak, bideoa edo aurrez aurre)

Errekurtsoa salerosketaren emakume biktimentzat (2011)

ADINA	
18-30 urte	6
31-45 urte	2

ARTATUTAKO PERTSONA KOPURUA ESKARIEN ARABERA BANATUTA	
Zuzenean eskatu du	1
Polizia	6
Erakunde publikoak	1

ARTATUTAKO PERTSONA KOP., JAIOTERRIAREN ARABERA	
Brasil	2
Kamerun	1
Ekuatore Ginea	1
Nigeria	1
Errumania	1
Txina	1
Maroko	1
Polonia	1

ARTATUTAKO PERTSONA KOPURUA ADMINISTRAZIO EGOERAREN ARABERA	
EB-ko herritarra	2
Egoera irregularrean dauden etorkinak	6
* Pasaportedunak	3
* Pasaporterik gabe	3

SARTZEAN EZARRITAKO ARRISKUAREN BALIOESPEN-MOTA	
Baxua	6
Ertaina	1
Altua (esleituta du babes-unitatea)	1

ZENTROTIK KANPO EGONDAKO LAGUNTZA KOPURUA ETA MOTAK	
Osasun-laguntza	12
Psikologikoa	8
Juridikoa	3
Prestakuntza eta lan orientazioa	12
Oinarrizko gizarte-zerbitzuak	2
Administrazio izapideak	6
Izapide polizialak	15

HAUSNARKETA ALDIA	
Hausnarketa aldia eskatu eta lortu duten biktima-kopurua	4
Hausnarketa aldiaren ondoren, salatu duten biktima-kopurua	1
Zuzenean salatu duten biktima-kopurua	4
Lankidetza poliziala egoteagatik, bizitzeko eta lan egiteko aldi baterako baimena izatea	2

GEHIENEZKO EGONALDIA	
< aste 1	3
< hilabetea	1
1-3 hilabete	1
> 3 hilabete	3

BALIABIDETIK ATERATZEKO ARRAZOIAK	
Beste baliabide batera desbideratzea	1
Borondatez jaioterrira bueltatzea	2
Borondatez ateratzea	3

Iturria: Genero-indarkeriaren Biktimei Laguntzeko Zuzendaritza

Eusko Jaurlaritzako sail guztiekin koordinazioa, genero-indarkeriaren biktimaren “espediente bakarra” izeneko tresnan parte hartzea errazteko. Jaurlaritzaren politikaren Jarraipen Batzordea abiaraztea Zuzendaritzak gidatutako gaian.

Tokiko protokoloak, genero-indarkeriaren aurkako borrokan:

•Zuzendaritzatik bertatik tokiko protokoloak sustatuko dira.

•Dagoeneko sortutako protokoloak gainbegiratzea, aztertzea eta horien txostena egitea; dagozkien udalek erabakitzen dute bidaltzea, berrikusteko eta horri buruz informazioa emateko.

•Ertzaintza eta Udaltzaingoen arteko koordinazio-jarduerak sustatzea, Koordinazio tokiko Batzordeek onartuak izateko.

Erakunde arteko II. Hitzarmenaren Jarraipen Batzordearen Idazkaritza gain hartzea. Jarraipen Batzordeak, 2011n, ohiko 2 bilera egin ditu, aparteko 1 eta 10 bilera Erakunde arteko Talde Teknikoaren baitan (Jarraipen Batzordearen ETT-ren 6 bilera eta harrera baliabideen azpi-taldearen 4).

Prestakuntza sustatzeko jarduerak:

•Beken bidezko dirulaguntzak, Deustuko Unibertsitateko Emakumeen aurkako Indarkerian Esku hartzeari buruzko Masterra. Zuzendaritza eta Ertzaintza irakasle gisa arituko dira masterrean.

•Zuzendaritzak parte hartuko du Arkauten emango diren hainbat ikastarotan.

•Gizarte-langileak prestatzea diru-laguntzen agindu berriaren gainean.

Hainbat organotan parte hartzea: Bizkaiko Genero-indarkeriaren Behatokia, Gizarte Zerbitzuen Euskal Kontseiluaren Osoko Bilkura, Ijito Herriaren Euskal Kontseilua, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Erakunde arteko Batzordea, Berdinsarea, Instituzioen arteko II. Akordioaren Jarraipen Batzordea, Osasun, Gizarte-politika eta Berdintasun Ministerioaren Berdintasunerako Idazkaritzaren Konferentzia Sektoriala eta Batzorde Teknikoak.

Sentsibilizazio-kanpaina (2011)

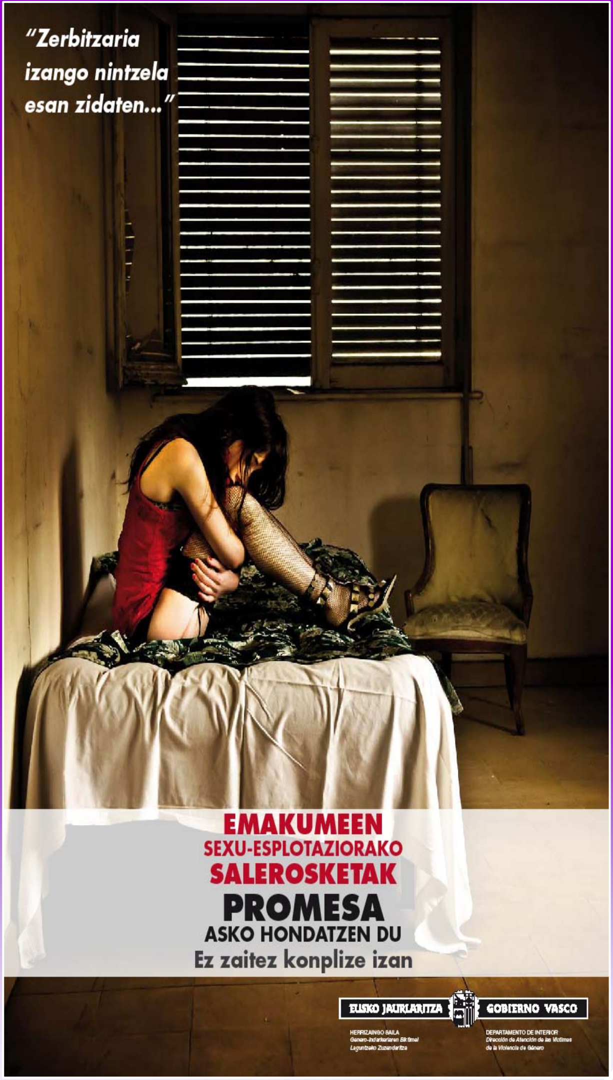

Zuzendaritzaren jardunaldiak 2011

Zuzendaritzaren informazio-liburuxkak 2011

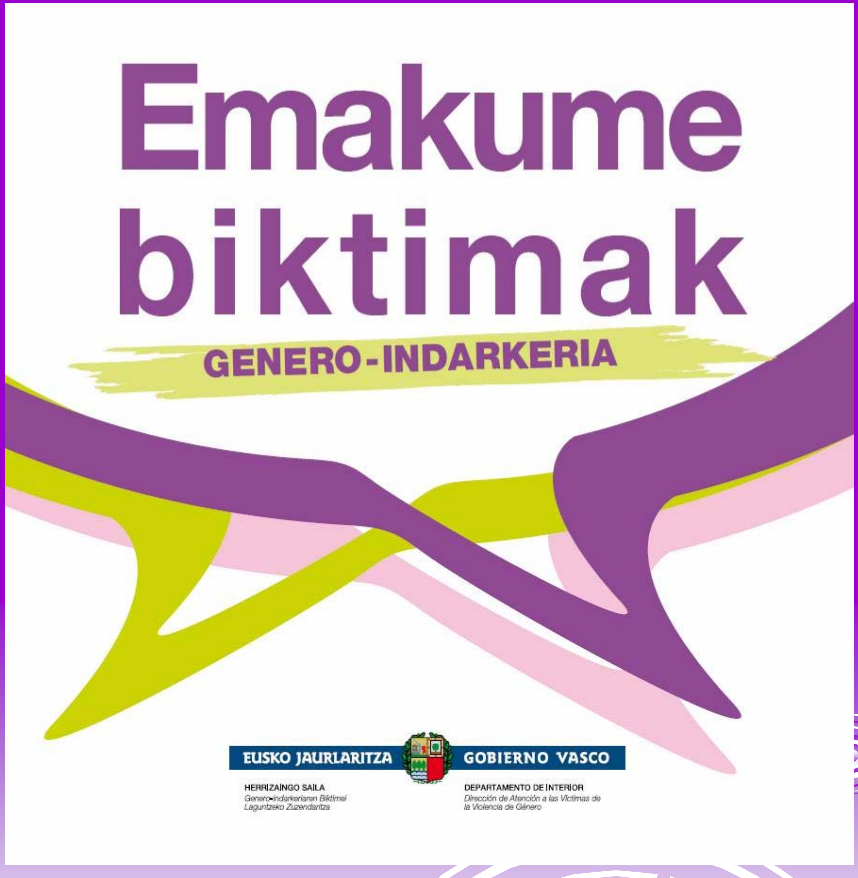

Azterlanak eta txostenak egitea 2011

- Genero-indarkeriari eta segurtasunaren pertzepzioari buruzko makro-inkesta egitea EAEn eta emaitzak aztertzea.
- Genero-indarkeriari buruzko txostenak egitea: seihileko eta urteko txostena egitea.
- Azterlan hau argitaratzea: "Sexu-erasoak: nola bizitzen diren, nola ulertzen diren eta nolako arreta ematen zaien". Zergatik dira emakumeak ez esan behar dutenak eta zergatik gerta daiteke gizonek ezezko hori ez entzutea?
- Emakumeen kontrako Indarkeria Matxistaren Euskal Behatokia sortzen duen abenduaren 13ko 264/2011 Dekretua onartzea.
- Genero-indarkeriaren kontrako Jaurlaritzaren I. Jarduteko Plana ebaluatzea.
- Azterketa-diagnostikoa egitea: "Indarkeria matxistaren trataera prentsan. EAEn hedatuta dagoen idatzizko prentsara hurbiltzea".
- "Sexu-erasoa eta -hertsadura EAEko emakumeengan" izeneko azterlana egitea.

“Indarkeria beldurraren adierazpena baino ez da!

Arturo Graf, idazle eta poeta italiarra (1848-1913)